

## KAINA:

Metams 10 rub., pusmečiams 5 rub.,  
20 k. 3 mėnesiams 2 r. 70 kap.,  
1 mėn. 95 k.  
UŽSIENIUOSE: metams 15 rub.,  
6 mėnesiams (pusmečiams) 8 rub.,  
3 mėnesiams 4 rub.  
Adresas keltimas — 50 kap.  
SKELBIMAI: Petito eilė (4 skil-  
ty) prieš tekstą 90 k., po tekstą  
40 kap.  
Darbo iškantams eilė 20 k.  
Giminių iškantams eilė po  
teksto 20 k.

# Lietuvių Balsas

REGAK JUS, daromas Vorone-  
zas, Ostrogozskaja g-vė., namai  
Miofke, but. kūr. J. Jasinskio.

ADMINISTRACIJOS: 211;  
Craço-Tyannaja ya., № 6, 2005 Borne-  
viena.

REDAKCIJA viešai reikalauja pri-  
ima kasdien, be sekmadienių, nuo  
9 v. iki 10 rytų ir nuo 7 v. iki 9  
vakarų.

Skyrium numeris  
20 kap.

IV.

Voronežas, 1918 m., vasario 21 d.

№ 7 (194).

## JAU METAS UŽSISAKYTI

## „LIETUVIŲ BALSA“ 1918 metams.

KAINA kitiems ištisiems metams Rusuose 10 rub., pusel  
metų 5 rub. 20 kap., 3 mėnesiams 2 rub. 70 kap., 1 mė-  
siui 1 rub. Užsieniuose metams 15 rub., pusel metų 8 rub.,  
3 mėnesiams 4 rub.

Skelbimų kaina: petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant  
puslapi) 4 skiltis) prieš tekstą 90 kap., po tekstą 40 kap.  
Darbo iškantams 20 kap., giminių iškantams 20 kap.  
Permainymas adreso 50 kap.

Adresas: гop. Воронежъ, Старо-Гумекная ул., домъ Вене-  
винуова № 6.

Labai pabrangus popieris, derbininkams ir kitoms išlaidoms dėl  
išsų stokos noromis nenoromis priversti esame tuo tarpu leisti laikraštį  
tiksliai kartą savaitėje.

## Gg. „Lietuvių Balsas“ Skaitytojams.

Visus Gg. „Lietuvių Balsas“ Skaitytojus, kurie pernai buvo užsisakę mūsų laik-  
raštį lig Naujų Metų ir kurie gaudavo jį po praėjusių Naujų Metų lig šiol kaip  
ir dykai, kaip atlyginimą už tuodu du pernai metų mėnesius, kada laikraštis, ke-  
liantis iš Petrapiilio į Voronežą, buvo sustojęs, prašome užsisakyti „Lietuvių Bal-  
są“ nuo kovo 1 dienos toliau: nes nuo kovo 1 dienos sustabdysime jiems laik-  
raščio siuntinėjimą.

Visus „Lietuvių Balsas“ Skaitytojus, Rėmėjus ir Platintojus prašome remti  
„Lietuvių Balsą“, kurs per visą mūsų ištėmimo laiką buvo mūsų ištėmimo vado-  
vui tautinio susipratimo žadintoju ir lietuvių ir Lietuvos reikalių, ir nepriklausau-  
mybės gynėju; prašome remti, patys užsisakydami ir skaitydami, kitus ragindami  
užsisakyti, platindami jį tarp savo pažįstamų, rinkdami laikraščio palaišyti  
aukų ir teikdami kuo daugiausia pajininkų į „Liet. Balsą“ Bendrovę, kuri šiomis  
dienomis galutinai susidaro.

„Lietuvių Balsas“ nesustos šios ir tada, kada pasibaigs čia mūsų vargai ir  
sugrįšime į Laivą Lietuvą, bet eis jis tada jau Lietuvoje, sugrįžęs į Tėvynę  
kartu su mumis visais ir padėdamas kurti Lietuvai ateitį.

Todėl nėra baimės užsisakyti „Lietuvių Balsą“ ir ilgam laikui.  
Prašome g. g. „Liet. Balsas“ Skaitytojus, kaip tik sugrįžte į Lietuvą ir jau  
apstusite savo pastovioje nuolat gyvenamoje vietoje, tuojau pranešti savo nau-  
ją adresą Lietuvoje šioiu adresu: Vilnius, Makarjevskaja 15 b. 3, kad galėtume  
jau iš Vilniaus siuntinėti „Liet. Balsą“ nesustodami.

„Liet. Balsas“ Redakcija.

Voronežas, vasario 21 d.

Visi išsilgę laukiame tos valandos, kada galėsime grįžti į savo kraštą, ka-  
da po ilgų vargų ir kentėjimų išstėmė  
svečioje šalyje galėsime atsikvėpti gim-  
tuosiu tėvynės oru. Ta valanda jau ar-  
tina. Karas jau pabaigtas. Dabartinė  
Rusijos valdžia paskelbė, kad ji, tiesa,  
taikos nepasirašanti, bet iš karo vis  
tik pasitraukianti. Istoriškai dar nebuvo  
žinomas toks karo pabaigimas ir nežino-  
mi jo vaisiai taip patčiai Rusijai, taip  
ir mūsų tėvynėi Lietuvai.

Bet karas ar šiaip ar taip jau pa-  
baigtas. Ir patys vokiečiai, kaip matyti  
iš pasakojimų Vokios bankos atsto-  
vo su rusų laikraščio korespondentais,  
žiuri į dabartinį padėjimą kaip į fakti-  
nę taiką ir sako, jog dabar einančios  
derybų dėl prekybos santykių, ku-  
rioms pasibaigus, kartu su prekybos  
sutartimi busianti paskelbta ir taikos  
sutartis.

Girdėti, jog Voroneže esąs gautas  
vienas įsakymas paruošti treminiams  
grįžti barakus ir maitinamuosius pun-

ktus ir kitas įsakymas tuojau pradėti  
registruoti treminius, norinčius grįžti.  
Tai pirmosios kregždės, gal būti,  
dar tolimo, bet visų taip laukiama pu-  
vasario. Ir jo sulauksime ir visi sku-  
binsims namo.

Ką rasime sugrįžę? Kokie bus tie  
mūsų namai, mūsų tėvynė? Ir baimė  
ima, kad netekti mūsų vietoje vieno  
jungo vilkti kitus. Ir mintis grįžta at-  
gal, kada jau mažne prieš ketverius  
metus pirmieji karo baisybės smūgiai  
sukrito ant mūsų brangiosios šalies.  
Jau tada iš karto spėjome ir matėme,  
kad Lietuva virs karo lauku, kad bai-  
sūs vėsulas įsisuks į ją, kad kilsių  
audra pridarys begalės skausmo, as-  
ru ir vargo. Nežinojome, kada ir kuo  
baigsis karas, kaip ir dabar dar kad  
gerai nežinojome, jau tada jautėme, jog  
nieks neišstengs nutildyti tuos sopulius,  
kurie varstys mūsų gimtinę, ir išdžio-  
vinti tas jūras asūrų, kuriose jau teks  
paskesti. Bet jau tada numanėme, jog  
karas ne tik sunaikins Lietuvą, bet ir  
atgaivins ją; numanėme, jog tik ji pati  
atsigaus ir atsikels iš griuvėsių svenka,  
skaisti — reikia tik, kad ji taptų laisva.

## „Liet. Balso“ Redakcijai

Trūksta šių „Lietuvių Balso“ 1916 m  
numerų: 9, 43, 70, 82, 86, 87, 91, 92  
ir 95. „Liet. Balso“ įgaliotinių, komisio-  
nerių ir apskritai visų, pas kuriuos tų  
numerų yra užsilikę, prašome mums at-  
siųsti.

„LIET. BALSO“ REDAKCIJA.

## „Lietuvių Balsas“ Redakcija

prima ir sulig nurodymo įduoda au-  
kas įvairiems kultūros ir švietimo  
reikalams, kaip Lietuvių Vyriausiai  
Tarybai, Meno Fondui, Lietuvių Moks-  
leivių Ateitininkų Susiėlėpimo Fondui  
ir kitiems.

## „Lietuvių Balsas“

atskirais numeriais VORONŽE ga-  
lima gauti šiose vietose:

1. M. Dvorianskaja, 21. Liet. Komitete —  
pas Juozą Mulerskį.
2. B. Dvorianskaja — pas laikraštinių  
prie pašto.
3. Troickaja sloboda, namai Zano, Lietu-  
vių Komitete.
4. Sekmadieniais prie bažnyčios.

## GYDYTOJAS E. DRAUGELIS.

prima ligonius 63 ligonbuty (prieš Cha-  
lutino gatvę)

• • • nuo 10 lig 12 val. • • •  
ir namie Sredne-Smolenskaja, № 29,  
namai Pavlenko  
• • • nuo 4 lig 6 val. • • •  
kasdien, išskyrus šventes.

Išėjo iš spaudos knygutė:

### „Kas yra lietuvių krikščionių- demokratų partija ir ko ji nori“.

Kaina 70 kap.

Krikšč.-dem. partijos kuopomis  
siunčiama eilėmis į gyvenamąsias  
o ne partijos narius — tikrai gavus  
pinigus.

Užsakymais kreiptis: Voronežs,  
I. Ostrogorskaja, d. Miofke, kv. K.  
M. Krupnicka. Kr.-d. p. rašinėti.

## Tautiečiai!

Kam brangus „LIETUVIŲ BALSO“ išsi-  
platindimas — prašome siųsti aukų „L. B.“

palaišyti. „LIET. BALSAS“ — pigiausias laik-  
raštis, todėl reikalingas visuomenės pa-  
ramos.

Ir laukėme, ir tikėjome, kad karas  
atnės Tėvynėi laisvę.

Ir tas tikėjimas, ta viltis, kuriai ei-  
nant, vis augo ir stiprėjo. Ir mes pa-  
tyvs vis augome ir stiprėjome. Augo  
mūsų susipratimas ir supratimas, jog  
mes esame Lietuvos piliečiai, jog nuo  
mūsų pačių daugiausia pareis Lietuvos  
ateitis. Ir drąsinomės ir ryžomės ginti  
visomis išgalėmis Lietuvos laisvę ir ko-  
voti dėl jos.

Karo laimei sverdijojant tai į vieną,  
tai į antrą pusę, mūmose vis daug-  
iau brenimo Tėvynės laisvės nujauti-  
mo augmenėlis ir subrendo didelis ne-  
bužgesinamas Tėvynės nepriklausau-  
mybės troškimas ir geismas. Rodėsi,  
visa atsikadėtume ir galvas paletume,  
kad tik Lietuva nepriklausoma išvy-  
stume.

Kilusi Rusijos revoliucija ty visų  
troškimų, vilčių ir pasiryžimų ne tik  
nėpanaikino, neišdildė, bet dar daugiau  
sustiprino. Revoliucijos iškeltieji obai-  
siai tapo tvirtu pagrindu, jog tautų lai-  
sivė ir jų teisė pačioms spręsti savo li-  
kimą jau tikrai įvyks. Ir nebuvo pra-

džioje lietuvių tarpe partijos nei sro-  
vės, kuri būtų kitaip maniusi.

Bet ejo laikas ir daug kas emė virsi-  
ti kitaip. Tos partijos — socialdemokra-  
ty ir socialistų liaudininkų, kurios  
anais laikais pirmosios buvo iškelusios  
Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės  
reikalavimą, dabar, kada atėjo pati  
svarbioji tautos gyvenimo valanda, at-  
sizada tėvynės ir ima kovoti ne už jos  
aukščiausią laisvės laipsnį — nepriklausau-  
mybę, bet prieš ją. Jie kovojo ir kovo-  
ja ne už savo tėvų žemės laisvę, bet  
už savo. Mūsų socialistai balševikai ir  
socialistai liaudininkai internacionalis-  
tai kartu su rusų balševikais, pačiupe  
valdžią ir pajutę jos saldumą, nebėno-  
ri paleisti jos iš savo rankų. Jiems  
svarbu, ne kad Lietuva būtų nepriklausoma,  
bet kad jie ją valdytų. Jie nu-  
mano, jog Lietuvai įgijus nepriklausau-  
mybę jiems gali nebeteikti gerdžių val-  
džios piraga raikyti ir vieniems juo  
vaisintis; jie numano, jog Lietuvoje  
jie tik tada bus ponai, kaip dabar bal-  
ševikai yra Rusijoje, jeigu Lietuva pa-  
siliks prie Rusijos. Ir dėlto suprantama,  
kodėl jie ne tik negina Lietuvos nepriklausau-  
mybės, bet dar kovoja prieš ją.  
Kad žmonės nepastebėtų tikrųjų jų norų,  
jie dedasi žmonių reikalo gynėjais ir  
stengiasi įkalbėti lietuvių liaudžiai,  
kad tie, kurie gina Lietuvos nepriklausau-  
mybę, esą buržuai, pardsidavę vokie-  
čiams.

Bet mūsų lietuvių liaudyje neužgeso  
Tėvynės meilės ugnis ir troškimas  
jai laisvės ir nepriklausomybės ir jį  
lietuvių liaudis — supras tikruosius „Tiesos“  
ir „Naujosios Lietuvos“ norus ir  
neišsizadės savo Tėvynės, netaps savo  
tėvų protėvių žemės pardavėjais pasaulio  
pereinamams.

Lietuviai supras dabartinę svarbią  
valandą, stos krivon petys į petį, telk-  
damiesi apie Vyriausiąją Lietuvį Tarybą  
Rusijoje, steigdami vietose tarybas,  
visomis išgalėmis padėdami ginti Lie-  
tuvos nepriklausomybę ir remdami Vy-  
riausiąją Tarybą ir pajėgomis, ir lėšomis.

Laukiame, jog netrukus ateis ta va-  
landa, kada grįšime iš ištėmimo. Tad  
rupinkimės, kad grįžtume į laisvą ne-  
priklausomą Lietuvą. Žinokime, kad  
nekeiktų mūsų mūsų vaikai ir vaikų  
vaikai, jei mes dabar parduosime Tė-  
vynę.

## Kaip „demokratingai“ renkamos dabar tremtiniai tarybos.

Šių metų sausio 28 dieną buvo sušauktas Voronežo tremtinių susirinkimas išrinkti vietinę lietuvių tremtinių tarybą. Vadinamoji laikinoji Voronežo lietuvių tremtinių taryba, kviesdama šį susirinkimą, išsiuntinėjo lietuvių partijos, tarp kitų ir Tautos Pažangos Voronežo Kuopai, tokį pranešimą, pažymėtą 1918 m. sausio 24 d., № 35:

— Voronežo Tautos Pažangos Partijos Komitetui. Pranešimas. Šiuo pranešimu, kad 1918 m. sausio 28 d. 3 val. po pietų Liaudies Organizacijų Namuose Laikinoji Tremtinių Taryba šaukia Visuotinį Voronežo Tremtinių susirinkimą, kuriame bus duota Laikinosios Tremtinių Tarybos veikimo apyskaita ir renkama nuolatinė Tremtinių Taryba. Kad geriau atvaizdintų ir patenkinus Tremtinius, rinkimai bus proporcingales — sąrašais. Sąrašai gali būti teikti ne vėliau, kaip iki sausio 27 d. 3 val. po pietų Laikinosios Tremtinių Tarybos Prezidiumui. Be to, turime pranešti, kad kadangi pinigai gaunami iš Visos Rusijos Tremtinių Sąjungos Centrinės Tarybos ir duodami tik toms vietų taryboms, kurios pripažįsta 2-jo Visos Rusijos Tremtinių Suvažiavimo nutarimus, taip kad ir sąrašai gali būti teikti tik tų srovių ir partijų, kurios pripažįsta tuos nutarimus. L. V. L. T. T. Pirmininkas J. Statkevicius, sekretorius J. Baltrušaitis.

Is kur paėmė Laik. Voronežo Lietuvių Tremtinių Taryba tokį įstatymą, kad pinigai duodami tik toms vietų taryboms, kurios pripažįsta 2-jo visos Rusijos tremtinių suvažiavimo nutarimus, jie nepasako, nes tokio įstatymo ir nėra. Tad, norėdama paremti savo pasielgimą, sako, jog, girdi, tremtiniai šelpi pinigais esą gaunami iš Visos Rusijos Tremtinių Sąjungos Centro Tarybos. O ta Centro Taryba yra vadinamoji 2-ojo tremtinių suvažiavimo širinkta — tai kaip gi tuos pinigų tokioms vietų taryboms, kurios to suvažiavimo nutarimų nepripažįsta! Ir tikrai taip galima būtų galvoti, jeigu tikrai taip būtų. Bet iš kur gi ima pinigų ta balševikių centrinė tremtinių taryba? Ar ne iš valstybės išdų? O j valstybės išdų kas sumoka pinigų? Ar vieni tik balševikai? Ar ne visi žmonės. Žino tai ir vadinamoji Laikinoji Voronežo Lietuvių Tremtinių Taryba. Bet jai rūpėjo kas kita. Ji nori palaikyti Voronežo lietuvių tremtinius po savo ranka; ji nori, kad tik balševikai (socialistai demokratai ir socialistai liaudininkai), niekieno neklidindami, viešpatuotų; jie nenori, kad ne jų partijos žmonės kištųsi ir į tremtinių reikalus ir kontroliuotų jų darbus ir tremtinių reikalus gaunamas ir jų nuožiuma leidžiamas lešas.

Bet, kad nebūtų aiškiai matyti to, ko jų noro vieniems viešpatuoti, jie ieško būdų savo grobinių norams paslėpti. Tam tikslui jie dedasi dideliais demokratais ir skelbia, kad rinkimai busia proporcingi, vadinasi, kad kiekviena partija ar kuopa žmonių gali siulyti savo kandidatų į būsimąją nuolatinę tarybą ir tiek iš jų siūlomųjų kandidatų pateks į tarybą nariais, kiek balsų bus gavęs kandidatų sąrašas, palyginti su kitų burių sąrašų gautųjų balsų skaičiumi. Tai demokratinga, tai tuo pamatymu atrodo, jog jie tikrai atiduoda tremtinių šelpimo reikalą į pačių tremtinių rankas. Jie tikisi, kad tokiu būdu jie apdumsią žmonėms akis; tikisi, kad liaudis nesuvokianti jų pynklį. Todel greta demokratingojo proporcingo rinkimų būdo jie stato aną sąlygą, kad savo kandidatų sąrašus galincios duoti balsuoti tik tos partijos, kurios pripažįsta vadinamojo Antrojo Rusų tremtinių suvažiavimo nutarimus. Tuo nematomai jie atstumia nuo dalyvavimo rinkimuose visus ne savo srovės žmones ir priverčia balsuoti tik už savuosius. Nes juk dauguma tremtinių nepriklauso prie jokios partijos. Esant daug ir įvairių krypnių sąrašų, jie galėtų balsuoti už toki, kurs kam geriau patinka; arba galėtų

sudaryti net savo sąrašą. O to mūsų „demokratingieji“ tremtiniai „globėjai“ bijo. Čia jie elgiasi lygiai taip pat, kaip ir aname garsinamajame antrajame Rusų tremtinių suvažiavime. Visi juk gerai žino, jog į tą suvažiavimą nebuvo jokii tremtinių rinkimų, tikbuvo sukviešti balševikams tinkami žmonės.

Visa tai apsparsčiusi Tautos Pažangos Partijos Voronežo Kuopa, paaiškinusi žmonėms daromosios pynklės, nutarė ir paskelbė susirinkime tokį pranešimą, kurį paskaitė Kuopos igahiotasis L. Norieka:

— Tautos Pažangos Partijos Voronežo Kuopos pranešimas del Voronežo Tremtinių Tarybos rinkimų 1918 m. sausio 28 d.

— Vadinamoji Laikinoji Voronežo Tremtinių Taryba, skaudama šį Voronežo tremtinių visuotinį susirinkimą, išsiuntinėjo partijoms pranešimus, kad 1918 m. sausio 28 d. Voronežo lietuvių tremtinių susirinkime bus renkama nuolatinė Voronežo tremtinių Taryba, ir nurodė, kad rinkimai busia proporcingi. Iš to galėtų pasirodyti, jog tiems žmonėms, kurie šaukė šį susirinkimą, tikrai rūpi tremtinių reikalai, nes juk juo daugiau ir juo įvairesnių krypnių ir nuomonių žmonių galėtų dalyvauti tarybos rinkimuose ir savo išmanymu ir patyrimu padėti dideliame netekusiu tėvynės tremtinių šelpimo darbui, juo tie reikalai galėtų būti geriau aptarti. Bet, kviesdami įvairių partijų žmones į šį susirinkimą, kvietė, norėdami vienyti vieni paglemžti ir savo rankas visas tremtinių šelpimo lešas ir darbą, pasistengė iš anksto užkelti kitoms partijoms tokius vartus, pro kuriuos jos negalėtų įeiti, patekti į tarybą ir neleisti jiems elgtis ten kaip tinkamiems: jie norintiesiems dalyvauti rinkimuose pastatė sąlygą, kad tarybos kandidatų sąrašus gali duoti balsuoti tik tos partijos, kurios pripažįsta antrojo Rusų tremtinių suvažiavimo nutarimus. Taip darydami jie žino, jog, be jų pačių, nei viena partija negali pripažinti tremtinių suvažiavimo tokio suvažiavimo, kuriame dalyvavo ne tremtinių rinktieji ir pasiūteji delegatai, bet balševikų sukviečiai, tik jiems patenkinami, žmonės, nei tai, ką jie nutarė, tremtinių nutarimais.

— Todel Tautos Pažangos Partijos Voronežo Kuopa, į visa tai atsižurdama ir nenorėdama klaidinti nelaimių ir vargų kankinamų tremtinių, kad jiems neisrodytų, jog Partija pripažįsta ir remia anu vadinamojo tremtinių suvažiavimo nutarimus, Voronežo Lietuvių Tremtinių Tarybos rinkimuose kaip partija, nedalyvauja ir savo kandidatų sąrašo nesulo.

Panašiai pasielgė ir Krikšč. Demokrati Partijos Kuopa, pranešdama, kad ir ji rinkimuose nedalyvauja ir savo sąrašo nesulo, palikdama teisės savo nariams balsuoti ir elgtis susirinkime savo nuožiuma.

Susidarius tokioms sąlygoms, į tremtinių tarybą buvo išrinkti tikait socialistų liaudininkų (internacionalistų) ir socialdemokratų (balševikų) žmonės.

L. Norieka.

## Vyriausioji Lietuvių Taryba Rusijoje.

### I.

#### Lietuvių visuomenei ir vietos taryboms.

Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje šiuo kreipiasi į visas Rusijos sienos vietos tarybas, o kur vietos tarybų nėra, apskritai į visas Rusijos sienos lietuvių visuomenės organizacijas (draugijos, kuopos, rateliai) ir atskirus žmones ir labai prašo kuo veikiau ir būtinai suteikti Vyriausiajai Tarybai šių žinių:

- 1, iš kurios vietos (gubernijos, apskrities, miesto) pranešimas siunčiamas;
- 2, kokios lietuvių visuomenės organizacijos (draugijos, kuopos, rateliai) yra minėtoje vietoje;
- 3, kokių minėtoje vietoje yra laisvų profesijų (gydytojų, advokatų, inžinierių, agronomų, matininkų ir kit.) visoji vyriausybės ir visuomenės įstaigų

tarnautojų (pašto, telegrafo, gelikelių, mokyklų, teismo, vartotojų bei kredito ir gamtinio, kooperacijų, vietos žemičių ir miestų savivaldybių, bankų, pramonės ir prekybos privacių įstaigų) ir šiaip inteligentinių pajėgų;

4, vietos visuomenės veikėjo vardą, tėvą vardą ir pavardę, profesiją, kuo trumpiausiai jų veikimo aprašymą;

5, kokių yra minėtoje vietoje kitų tautų (lenkų, latvių, estų, suomių, ukrainiečių, gudų, totorių, sibiriečių ir t. t.), centrinių, politikos ir visuomenės organizacijų ir kokių yra ryšiai bei santykiai tarp vietos lietuvių organizacijų ar atskirų žmonių ir tų tautų politikos ir visuomenės organizacijų.

Viršiau nurodytos žinios yra L. V. Tarybai labai reikalingos sudaryti koartimiamius kontraktus su išlaikytomis po visą Rusiją lietuvių visuomenės organizacijomis ir užmegzti ryšius su visais lietuvišiais ir Lietuvos piliečiais, kurie, reikalui atsitikus, galėtų ir norėtų grįžti Lietuvon, ir sutraukti visoms lietuvių visuomenės pajėgoms naujiems nepriklausomos Lietuvos valstybinio gyvenimo pamatams tiesti.

Momentas svarbus! Kiekviena valanda brangi! Kaip tik tą mūsų pranešimą paskaitysite, tuoj prašome parašyti pranešimą ir atsiųsti jį L. V. Tarybai Rusijoje — (Voronežas, Malaja Dvorenkaja №21 —)

Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje.

### II.

#### Vietų Tautos Taryboms.

Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje savo darba tinkamai galės vyrti tik tada, kada ją remis plačioji Lietuvių visuomenė. Tai žinodama Vyriausioji Taryba savo posėdyje 1917 m. gruodžio 1 — 4 d. yra nutarusi susirūsti artimiaus ryšiais su išlaikytais po visą Rusiją lietuviams per Vietų Tautos Tarybas.

Darbo tikslumo ir vaisingumo delei, Vyriausioji Taryba kviečia lietuvių paskubinti organizuoti Vietų Tarybas pamatais ir platforma Trijų ir partijų atstovų suvažiavimo nustatytais — 1917 m. lapkričio m. 16 — 19 d. — (žiar. Pranešimų L. V. T. R. №1).

Dar kartą primename Vietų Taryboms, kad Vyriausioji Taryba gali eiti kontakte tik su tomis Vietų Tarybomis, kurios stovi ar stos ant minėtos platformos ir kurios susidarys tokiomis, kaip kad yra susidariusi Vyriausioji Taryba, pamatais, būtent į Tarybą, kaip sutartą bus renkami žmonės iš visų srovių ir partijų, kurios tik minėtąją Vyriausiosios Tarybos platformą pripažįsta.

Jau susiorganizavusius, ir naujai besitvoriančius Vietos Tarybų Vyriausioji Taryba prašo tuojau pranešti, kokiais pagrindais ir platforma jos yra susidariusios ir kas ir iš kokių partijų įeina į Vietos Tarybą. Pageidaujama steigimo Vietos Tarybos susirinkimo protokolo pilna kopija.

Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje kreipia ypatingą vietų Tarybų dėmę į šiuos darbus:

1. Vietų Tarybos remia Vyriausiosios Tarybos paskelbtąją politikos platformą, skleidamos ir aiškindamos ją žmonėms ir darydamos susirinkimus, kurie tam tikromis rezoliucijomis patvirtintų Lietuvos nepriklausomybės reikalavimus;

2. Vietų Tarybos tinkamai atsiliepia del viso, kas politikos gyvenimo bėgyje gali kenkti Lietuvos nepriklausomybės idėjai.

3. Vietų Tarybos organizuoja savo apylinkėse Trijų ir partijų atstovų suvažiavimo paskirtojo anždėlio ir aukų rinkimą.

4. Vietų Tarybos ko plačiausiai informuoja Vyriausiają Tarybą apie paaiskėjusius vietose bendrus lietuvių reikalus, žinomus joms kitų tautų žygis Lietuvos reikalais ir t. t. — Ištraukos iš L. V. T. R. posėdžio protokolo 1917 m. gruodžio 1 — 4 d.

Lietuvių Vyriausioji Taryba Rusijoje.

## Netrukus, rodos, galėsim grįžti į Lietuvą.

Rusų laikraščiai duoda labai svarbių žinių. Rašo, kad Petrapiilio Voklos delegacijos pirmininkas gr. Mirbachas prieš pat išvažiavimą iš Petrapiilio, pranešęs užsienio reikalų komisariatui, kad jis esąs gavęs iš Berlyno telegramą, kuria pranešama, jog Voklos vyriausybė sutinkanti, kad grįžti į Vokios ir jos sąjungininkų užimtas vietas (vadinasi ir į Lietuvą) išvartijo iš ten gyventojai. Vokla reikalaujanti tik vienos sąlygos, kad būtų leista grįžti Prūsų Rytų gyventojams. Rusų išvežtieiems nuo 16 lig 45 metų amžiaus, kaip tai yra Vokios ir Rusų susitarimo apie gražinimą į gimtąjį kraštą abiejų šalių piliečių civilinių laisvių 1918 m. sausio 27 d. (vasario 9 d.).

## Tautos Pažangos Partijos KONFERENCIJA.

Šių 1918 metų sausio m. 29, 30 ir 31 d. Voroneže buvo T. P. Partijos konferencija.

Išsklause Centro Komiteto pranešimų. Pirmininkas M. Yeas nušvietė partijos žygius nuo jos susidarymo lig pat paskutiniųjų dienų padarytus: dalyvavimą buvusioje Tautos Taryboje, Lietuvos Valdomajame Komite, Pažangos frakcijos rolę Petrapiilio Seime, kur, kaip žinoma, Pažangos rezoliucija del Lietuvos nepriklausomybės, kitų frakcijų papildyta, surinko Seimo didžiumą. Seimo Vykdomojo Komissijos, Kieve Tautų Suvažiavime, Stokholmo IIje Konferencijoje su atstovais iš Lietuvos, Europos ir Amerikos lietuvių suruoštoje, partijos atstovų dalyvavimą ir jų rolę Vyriausiaja Tautos Taryba Rusijoje sudarant ir jos narių dalyvavimą toje Taryboje ir mitose mūsų visuomenės įstaigose. Pranešėjas pažymėjo, kokią žymią vietą mūsų gyvenime užėmė Lietuovė „Viltininku“ (A. Smetonos laikais) „tautininku“, paskui „vainikininku“ srovė, iš kurios tai ir susidarė dabar Pažangos Partija.

Vicepirmininkas L. Norieka, apsisotęs snukliau ties Partijos susidarymo momento istorija, pažymėjo svarbiuosius partijos gyvenimo atsitikimus, niekiek organizacijos vaizdą, kuopų steigimą ir jų veikimą; papildė M. Yeos pranešimą, iliustruodamas kai kuriais svarbesniais epizodais.

Voronežo Kuopos pirmininkas J. Vokietaitis smulkiau nupasakojo Vyriausiosios Tarybos veikimą ir dalyvavimą joje pažangininkų ir davė Voronežo Kuopos veikimo apyskaitą. Konferencija Centro Komiteto padarytiems žygiams pritarė.

Konferencija pripažįdama vyriausiojo Tautos organu Tautos Tarybą Vilniuje, kol ji stovės Lietuvos nepriklausomybės sąrgijoje, o čia Rusuose pritardama visiems žygiams ir platformai Vyriausiosios Tarybos padarytiems, laiko ją vyriausiojo organu ir kviečia savo atskirus narius ir kuopas remti ir visokiais būdais palaikyti šią taip didelės svarbos mūsų įstaigą.

Organizacijos klausimu konferencija ir pats Centro Komitetas konstatavo, kad delei įvairių aplinkybių nebuvo kaip reikiant rūpinamasi kuopų organizavimu ir nebuvo palaikomi gyvi ryšiai ir santykiai su jau esančiomis. Todel Konferencija įsakė Partijos Centro Komitetui šiuo reikalu daugiau pasirūpinti.

Išsklausius Centro Komiteto tam tikro pranešimo priimta ir patvirtinta Partijos taktika santykiuose su kitomis partijomis bei visuomenės srovėmis.

Priimti M. Yeos pasiūlyti apsparsyti Partijos įstatai. Del programos nutarta vaduoties bendrais pamatiniais dėsniais, kurie pirmųjų Partijos susirinkimų Petrapiilyje nustatyti. Įsakyta Centro Komitetui, vaduojantis šiais dėsniais, paruošti

ir išleisti brošiūrų aktualiais dienos klausimais, dėti straipsnius Partijos organe „Lietuvių Balsas“, gildyti juose, mūsų Pažangos programinius klausimus.

Nors laikraščio piniginis reikalas yra blogas, vienok, atsižvelgiant į jo svarbumą, nutarta leisti „Lietuvių Balsą“ ir toliau, ir pasirūpinti lėšų suradimu. Išrinktas nuolatinis redaktorius ir redakcijos komisija.

Papildyta Centro Komitetas dar 4 nariais. Vienu balsu išrinkti: Vokietaitis, Šakenis, Mackevičius, ir dži. Jasienkis; C. K. kandidatai — J. Variakojis, Elena Valaviciaitė ir J. Rinkavicius. Duota teisė C. Komitetui, reikalui esant, pasirinkti (koopuoti) dar 3 narius.

Dabar Centro Komitetą sudaro šie 12 narių:

Pirmininkas M. Yčas,  
Vicepirmininkai: Liudas Noreika,  
prof. A. Valdemaras,  
Sekretoriai: I. Jurgis Linartas,  
II. S. Taliat-Kelpsaite.

Išrinktas dži. Jasienskis.  
Nariai: Masilius, Feterauskas, kun. J. Tumas, Šakenis, Vokietaitis, Mackevičius.

Nutarta padaryti platesnis narių susirinkimas Voroneže ir pranešti apie Konferencijos darbus ir nutarimus.

M. M.

## Tautos Pažangos Partijai.

Artinas valanda, kada grįšime atgal į Lietuvą. Sugrįžę turėsime įtempti visą pajėgą stoti į didelį darbą. Laukia mūsų platus apžėlęs tautos dirvonai. Tikime, Lietuva bus nepriklausoma ir ar šiaip ar taip galės pati daryti ir tvarkyti savo gyvenimą, savo ateitį. Mums, Lietuvos piliečiams, teks nustatyti laisvos šalies rūmai, kraštas nunaikintas ir be galo karo suvarginas teks nebe griauti, bet naujai taisyti. Mums pažangininkams turi rūpėti, kad mūsų tauta būtų eiti tikrais pažangos keliais. Tad reikia, kad sugrįžtume ne pabrūkė, bet gerai organizuotiems būriams, kad bendromis pajėgomis geriau pajėgtume dirbti tą didelį darbą, kuris mūsų laukia.

Todėl kviečiame visus pažangininkus telktis į organizuotą Tautos Pažangos kuopas visur, kur jų lig šiol dar nebuvo, kviečiame visus, kurie deda savo politikos ir visuomenės veikimo pamatą Tautos Pažangos pagrindinius dėsnius, rašyties Tautos Pažangos Partijos nariais.

Reikalaukite instrukcijų ir partijos įstatų iš Partijos Centro Komiteto. Adresas: Voronež-gub., Skorniažnyj per., № 1, M. Yčo butas.

Tautos Pažangos Centro  
Komitetas.

## Tautos Pažangos Partijos ĮSTATAI.

1. Tautos Pažangos Partijos nariais gali būti visi suaugę Lietuvos piliečiai pilietės, kurie pripažįsta ir priima Tautos Pažangos Partijos programą ir deda savo politikos veikimo pamatą partijos nustatytą tvarką.

Pastaba. Jaunimas steigia atskiras autonomines kuopas ir dalyvauja partijos susirinkimuose, siųsdamos delegatus informacijai.

2. Vyriausias Partijos organas yra jos suvažiavimai, kurie renka Partijos Centro Komitetą, priima jo apyskaitas, nustatytas ir keičia, reikalui esant, programos punktus, priima ir peržiūri partijos narių skundus ir galutinai sprendžia nusikaltimus partijai.

3. Visus Partijos reikalus veda Centro Komitetas, kuris yra vyriausias vykdomasis Partijos organas.

4. Centro Komitetą renka Partijos suvažiavimai arba konferencijos nenustatytam laikui.

5. Centro Komiteto narių skaičius

galutiniai nenustatomas, bet jų turi būti ne mažiau, kaip 9.

6. Centro Komitetas, reikalui esant, 2/3 balsų gali koopuoti į Komitetą naujų narių, bet ne daugiau, kaip 1/3 Partijos suvažiavimų arba konferencijų rinktybių narių skaičiaus.

7. Centro Komitetas renka iš savo tarpo pirmininką, du vicepirmininkus, du sekretorius, išdėdina ir jo pavaduotoja.

8. Centro Komitetas šaukia Partijos suvažiavimus, konferencijas, priima arba tvirtina Partijos narius, pašalina iš narių skaičiaus už įvairius nusikaltimus Partijos programai ir Partijos nustatytai tvarkai, steigia ir tvirtina įsteigusias kuopas, siuntinėja savo organizatorius į įvairias vietas, ruošia paskaitas, mityngus, susirinkimus, leidžia laikraščius, knygas, brošiūras, rūpinasi lėšų suradimu, žiūri Partijos turto, duoda nurodymų ir instrukcijų kuopoms ir atskiriems nariams, vadovauja įvairiems rinkimams, nustato taktiką, atstovauja Partijai visais atsitikimais ir visais reikalais, duoda savo veikimo apyskaitas visuotiniams suvažiavimams arba konferencijoms ir vykdo visus Partijos suvažiavimų arba konferencijų nutarimus.

Pastaba. Centro Komiteto pašalinti nariai gali atsikurti į Partijos suvažiavimus arba konferencijas.

9. Prie Centro Komiteto sudaromos įvairios komisijos ir kviečiami ekspertai arba žinovai.

10. Partijos lėšos susideda iš narių mokesnių, aukų, pajamų iš paskaitų, mokamų susirinkimų ir kitokių šaltinių.

11. Kiekvienas Partijos narys moka ne mažiau, kaip 50 kap. mėnesiui.

12. Partijos išdą valdo Centro Komiteto išdėdinkas.

13. Partijos narius priima Centro Komitetas slapto balsavimu 2/3 balsų. Narius priima ir Partijos suvažiavimai.

Pastaba. Kiekvieną naują narį priima reikalaujama dviejų Partijos narių rekomendacijų.

14. Kiekvienoje atskiroje vietoje, susiradus ne mažiau, kaip 5 Partijos narius, gali būti įsteigta vietinė kuopa, pranešant apie tai Partijos Centro Komitetui.

15. Skyriai arba kuopos organizuojasi autonomingai, laikydamies Partijos programos ir vaduodamies bendrais Partijos įstatais ir Centro Komiteto direktyvomis.

16. Bendriems Partijos reikalams ir Partijos organui palaikyti skyriai arba kuopos siunčia kas trys mėnesiai Partijos Centro Komiteto kasai 1/3 (trečią dalį) visų savo pajamų.

17. Keli artimieji skyriai arba kuopos gali sudaryti srities Komitetus.

## Korespondencijos.

ODESA. Jeigu dabar visur Rusose bausi gyventi tai čia—dešimt kartų, nes kiekvieną naktį esti susiremimų ir, žinoma, ne be aukų.

Lietuviai čionai, nežinia ar tai kad tokia dvasia, irgi juda, dirba, žinoma, kiekvienas savo išnamu. Bene visus lietuviuose iškilusios partijos rado čia atbalsi: nuo „dešiniasiu“, ligi „kairiasiu“. „Kairieji“ nesigali darbo parasyti kam nors ir rusų laikraštį ir išvadinoti kitus, jiems neprielankius, visokiems jau žinomais varda.

Be to, rodos, ir savuose organuose giriasi, kad jie čionai visiems lietuviams vadovauja. Nepaisant vietinio esdėk. skyriaus boikoto „Samrybes lizdo“, t. y. „Mergaitėlių Draugijos“, „Savitarpiečių“, „Krikščionių Demokratų“, „Liaudies Sąjungos“, „Varpo“ ir kitų kuopos turi vieną bendrą salę, (yn. P. Velička, 13) kolonijos labiausiai supiratusieji lietuvių koncentruojasi apie minėtąsias organizacijas ir šiandien narių jos yra gausingiausios ir pasižymi savo gyvu darbu.

Pakalbėsim apie tas draugijas, kuriose dalyvauja jaunuomenė. Neseniai susikūrė „Varpas“, kurio tikslas yra

organizuoti Odesos lietuvių jaunume ne bendram lavinimui daileje ir kitose mokslo šakose, be to duoti kūno pagalbos neturintiems nariams. Ši draugija įsikūrė moksleivių iniciatyva. Aukščiau tikslas — tiekti dvasios peno; tam tikslui, kas menno iškelia kelis vakarus, daugiausia, koncertinius ir, kaip toliau matysime, gana sėkmingai.

Kita, seniau susikūrusi „Ruta“ — klūbas, dabar pasivadinusį save kultūros švietimo draugija, taip pat dažnai kelia vakarelius. (Rutos sekcija — „Rutų vainikėlis“).

Taigi, Odesoje yra du jaunimo būriai, kurie darbuojasi visai atskirai. Iš karto gal ir keista, kad čia jaunuomenė nesidarbuoja iš vien, bet arčiau pažirėjus, pamatysime, kad Lietuvių augusieji, su vietiniais, čia gimusiais, negali susikalbėti: dvasios yra skirtingi, nes kas vienam sava, kitam atrodė visai svetima; pavyzdžiui: „Ruta“ leidžia dainuoti rusų nuvalkiotus romansus dar išverstus į lietuvių kalbą. O kaip mėgsta „solistes“ juos atlikti! Nei viena žodį negalima suprasti! O jeigu turėsime galvoje, kad jos silpnai moka lietuviškai, daugiausia tarpu savaime kalba rusų kalba, tada suprasime, kas galima jausti, girdint toks „veiklas“ vertime. Lietuvių dainos taip pat neišvengia savotiškų „pataisų“. Geistina būtų, kad „solistes“ ir choras įgiedotų į gramofoną, tada kai-kas galėtų pasimokinti. Taiigi Odesa turi du choras ir dvi vaidintojų kuopi, „Varpo“ choras, daugiausia iš darbininkų, dainuoja per vakarelius ir gieda bažnyčioje per lietuvių pamaldas, kurios esti kas trečias šventadienis.

Į „Rutos“ vakarelius, visi vietiniai inteligentai teikiasi ateiti, gi „Varpe“ retai kada matyti, nebent ne vietiniai. Tačiau dėl to vakary kėlėjai, rodos, nė kiek nenustoja, nes, girdėjau, dažnai net pritrūksta biliety ir žmonės, negavę biliety, turi grįžti namo, gi „Rutoje“ tokio atsitikimo, rodosi, nėra buvę. Taiigi ir publikos kiekviena kuopa turi savos: kas į „Varpą“, kas į „Rutą“ ir nepaisant soc. l. ir soc. dem. atsisaukimo ir kvietimų vietiniuose rusų laikraščiuose, kad citų į „Rutą“, ligisil nė kiek jiems publikos nepasidaugino.

Paskutiniai „Varpo“ vakareliai: ant- rą kalėdų dieną Vydūno „Ne sau žmonės“ ir „Asnumirai“, o prieš Naujųjų Metus „Atbejotina ypat“, paskui A. Vaicūnas dainavo ir „Varpo“ choras, A. Vaicūno vedamas. Be to, Kazys ir Matiekaitis pagriežė „Tu mano motinėle“. „Rutos“ vakareliai buvo: trečią kalėdų dieną Žemaitės „Mūsų gerasis“ paskui choras dainavo, o per Naujus Metus „Sugriautas gyvenimas“, deklamacijos ir „solistes“—solo. Paskutinio vakaro galas baigėsi keistai, nes visiems, kas turėjo blizgančius „pagonus“, noroms nenoroms juos nusagstė. Odesos publika nepratusi dramų, taigi, kaip vienur, taip ir kitur traginėse vietose rodė dantis.

Tarnaičių Draugija turi savo nedidelį chorą.

Be to, per Naujus Metus, kun. V. Draugelio rūpesniu, buvo iškelta vaikams eglė su loterėja, bufetu, dovonomis, vienu žodžiu — kermosius. Dainavo, deklamavo, žaidė valkai, o pabaigai atvažiavęs „Varpo“ choras padainavo. Didelė salė vaikų ir suaugusių buvo pilnutelė. Publika, dekingi kun. V. Draugeliui, nenoroms skirstėsi namo.

J. = is.

SMOLENSKAS. 14—18. Apšėdalis mūsų, išblaskytų po plačiausius Rusus, pateko ir į čia. Žmoneliai vargsta, kencia bada ir šaltį. Įsigilinus Rusų revoliucijai kai-kurie suskubo gerą, politikos atžilgiu, „apsižiūsti“ ir „susiprasti“, moka net atskirti atskirti buržujų nuo proletaro ir balševiką nuo menševiko. Tas visas žinias tvirtai mano persigabinti grįžtant į Lietuvą ir ten ją vykinti namie. Bet vis dėlto atsiranda ir tokių, kurie nežinmiršo seno papročio, jog šventadieny čia ir bažnyčia. Ir iš tikro, šventadieniai nemazda Lietuvių susirenka vietinėje bažnyčioje, kur visados galima išgirsti pamokslą savo prigimtoje kalboje, pagiedoti su-

sispietus šventą giesmelę ir nors dvasia nukristi į savo mylimąjį kraštą. Išėję iš bažnyčios pasikalba apie savo bendras nelaimes ir skirstos į namus. Norėdami pasikaityti laikraštį bene aursi ten nors pamėgti savo tėviškes vietas, ar sužinoti šį tą apie pasilikusiuosius ten brangius asmenis ir pažįstamus, bet surasti Smolenske Lietuvių laikraštį nelengvas uždavinys dar ir ilgokai gyvenančiam čia žmogui. Eik, vargše, kažin kur į miesto pakraštį, o ir nūjėjęs neretai tik paplėšai į klemką ir dūlink šalin, nieko nelaimėjęs. Tiesa, šiomis dienomis galima girdėti Didžiojo gatvės garsiai rėkiantį laikraštinką: „Lietovskaja Pravda!“ Bet tuo tikslai jis gaudina „tovariščius“, kurie vien stebiasi, iš kur čionai atsirado ir iš „litovskaja „Pravda“. Vieni kitiš paėmęs pasižiūrės ir vėl tūmai grąžina savininkui, — matyti, nemėgsta! Stai vėl reginys. Šventadienį po pamaldų šalį gatvės prieš bažnyčią stimpa šalys su glėbeliu „Vado“ mėrgina. Vieni kitiš pradėdama perka ir „Vadą“. Raminai pardavinėja, neatjaudama gresiančio pavojaus. Tik štai lenkiškai rūstas balsas: o tu čia ką bedarai? kas tau leido? o tu supranti, ką aš tau sakau ir t. t. Tātai pats Smolenskio bažnyčios klebonas, pats D-r. Okolo Kulok'as, eidamas pro šalį, ar tyčiomis išėjęs iš klebonijos, šoksta pie „Vado“ pardavėjos ir verčia ją net į atvirą bažnyčią sprukti, kad pasileptytų nuog įsūristusio D-r'o. Smolenskio bažnyčios frontonas išėina į gatvę, kur niekam nedraudžiama eit ir apstoti, manoma, kad ir „Vada“ pardavinėti. Bet, matyti, kai-kam ir „Vadas“ kenkia. Ir diegliu šone: gal užtatai, jog jis lietuviškas.

Kelvis.

## ŽINIOS.

### Rusų lietuviuose.

× Voronežas. Paskaita. Vasario 24 d. (sekmadienį) 2-sios vyrų gimnazijos salėje (Bois. Dvoriankaja № 32) bus L. Norėikos paskaita apie Lietuvos nepriklausomybę, jos evoliuciją ir dabartinį momentą. Pradžią lygiai 7 val. vakaro. Biliety iš anksto galima gauti Lietuvių spaustuviėje ir prieš paskaitą įeinant į salę.

× Voronežas. Lietuvių karininkų susirinkimas. Vasario 24 dieną 3 val. po pietų bus karininkų susirinkimas. Greta kitų svarbių klausimų, karininkas J. Variakojis praneš apie Antrąjį Lietuvių Karininkų Suvažiavimą Petrapilyje. Susirinkimas bus Ostrogorskaja g., „Torgovaja škola“ bute.

× Voronežas. Meno Fondo susirinkimas. Sekmdienį vasario 24 d. š. m., 5/4 v. vakare bus II-sios vyrų gimnazijos salėje Lietuvių Tautos Meno Fondo visuotinis susirinkimas. Visus narius ir prijaunčius kviečiame atsilankyti.

Pirmininkas J. Yčas, Sekretorius J. Petraskaitė.

× Voronežas. Pranešimas apie Tautos Pažangos konferenciją. Vasario 24 d. sekmadienį 2-sios vyrų gimnazijos salėje Tautos Pažangos Centro Komitetas praneš apie Tautos Pažangos Konferenciją, būvusią Voroneže sausio 29, 30 ir 31 d. Pradžią lygiai 6 val. vak. Visi Voroneže gyvenantieji Tautos Pažangos nariai ir jai užjaunčiantieji prašoma atsilankyti.

× Petrapilyje sudaryta Vietos Taryba. Ši Petrapilio praneša, kad ten jau susidarusi Vietos Lietuvių Taryba. Susirinkime partijų ir organizacijų atstovų sausio 29 d. į Vietos Tarybą išrinkti nariais šie žmonės: Elisonas ir Matulionis (soc. liud. demok. partijos), Damijonaitis ir Šilingas (Demok. Tautos Laisvės Santaros). Prūsas ir Feterauskas (Tautos Pažangos), Dubinskis ir Karvelis („Krikšč. Demok.“ partijos), kun. Česnys (Liet. Katal. Tautos Sąjungos), Spurga, Ivanaušienė ir Bičinas (nepartyvus).

Kandidatais išrinkti: Štiogeris (ne-

partijų, Malinauskas (T. Pažangos) ir Gruodis.

× **Iš Tautos Pažangos partijos gyvenimo.** Petrapilys susidarė vidurio miesto T. Pažangos kuopa. Komiteta sudaro G. Teterauskas, A. Prusas, A. Nevadnicėnas, Tamašius, J. Variakojis. Sumanyta yra drauge su Narvos Varty ir kitomis Petrapilio kuopomis sudaryti bendrą Petrapilio srities komitetą. Visais reikalais reikia kreiptis adresu. B. O. 6 modis №23 kv. 6 Teterauskui.

× **Liudo Noreikos paskaita.** Šausio 14 dieną buvo T. P. Centro Komiteto Vicepirmininko L. Noreikos paskaita apie Lietuvos politinį padėjimą. Paskaitoje buvo nemata žmonių. Paskaita sutaisė Petrapilio Narvos Varty rajono T. Pažangos Kuopa. Po paskaitos apsilankiusieji sumetė Liet. Vyr. Tarybos Rusijoje reikalams 20 rublius. Kuopos prezidentas pinigus įteikė L. Noreikai atiduoti L. V. T. R.

× **Iš Lietuvos jau ateina laiškių per frontą.** Voroneže yra gavęs P. Variakojis nuo savo tėvų iš Rinkuškio sodžiaus, Biržų apskritys laiška, rašytą sausio 25 d. Tai buvo atsakymas į jo laiška rašytą iš Dvinskio sausio 8 d. Rašo, kad jų trobos nesudegė, duonos, drabužių, gyvulių ir skatiko turi užtenkama. Kaip girdėti, ir kiti yra gavę nuo savo giminių laiškių.

#### Rusuose.

× **Maksva.** Šiomis dienomis plėšikai išplėšė ir išvogė „Patrijarkų apdarų sandėlį“ (riznicą), kuriame gulėjo nuo senų senovės rusų patrijarkų didžiulės brangenybės, pinigais neįkainainami apdarai, kryžiai, žiedai, žemčiugai, deimantai ir kiti istoriniai daiktai.

× **Petrapiilis.** Galutinai likviduotas Valdamosis Sinodas. Valdinininkai paleisti, o turtas tenka Valstybės bankos žiniai.\*

× **Petrapiilis.** Italų pasiuntinis markizas De-la Torreto, grįžtant jam iš posėdžio, buvo apipieštas. Atėmė iš jo apie 500 rub. pinigų, diplomatinis dokumentas ir raketus.

× **Kievas.** Čia plėšikai žmogžudžiai, apsilėkę karininkų drabužiais, įsiveržė į Kievo-Pečersko vienuolyną pas mitropolitą Vladimira, nuvilko jį ir, išvedę, užmušė. Šis atsitikimas Kieve padarė didelį įspūdį. Pulkinkas Muravjovas įsakė žmogžudžius suieškoti.

× **Petrapiilis.** Nuo vasario 15 d. Mikojaus gelžkelių nustojo vaikščioti 1 ir 2 klasės vagonai. Dabar traukiniai bus sudaryti tik iš 3. 4 klasės vagonų ir „teploščių“.

#### Kitur.

× **Knyga apie Lietuvą.** Gauta žinių, kad Lietuvių Draugijos Centro Komiteto igaliotinis Kopenhagoje J. Savickis žadės išleisti dany kalba knygą apie Lietuvą. Joje bus straipsniai Aukštųjų, Benediktėno, (dany žymaus rašytojo ir lietuvių klausimo žinovo), St. Salkauskio, J. Savickio, Seiniaus, Šliupio ir kitų.

× **Gauta telegrama iš J. Aukštųjų,** kad šiomis dienomis vokiečiams leidus, F. Bartkienė (Bartkevičienė) išvažiuoja iš Stokholmo į Lietuvą.

### Lietuviams katalikams žodis\*.)

Ivyko senai pageidaujama permaininga. Iškovota piliečio laisvės pavergtis. Kaip lietuviai mes džiaugiamės matydami vykstant gyvenimą Lietuvos nepriklausomybės idejai. Del to ir Tautos Taryba sudaryta, kuri vaisingai tau rūpinasi.

Bet kitomis laisvėmis ar mes naujodamės? Laisvės spaudos, draugijų, sąžinės? Kodel lig šiol nė vienos tikiemo aiškinamos ir ginamos knygučių nepasirodė? Kodel mūsų taip mažai

laikraščių cina, o pirmieji šeši? Kodel lig šiol visą mūsų gyvenimą apimanti Lietuvių Katalikų Sąjunga nesuaktyvė? Kodel lig šiol pas mus Volksverein'o nėra? Argi iš tikro varžynai ir persekiojimai reikalingi, idant mes dirbtume? Argi laisvę įgijus mes rankas sudėję ramiai snausime? Juk religijos įsitikinimai ne mažesnę gyvenime svarbą turi už tautinius ar politinius? Juk be tikėjimo nėra doros, be doros žlunga tautos ir galingiausios valstybės.

Mums busimos Lietuvos valstybės piliečiams tai išsidėtin. Jeigu norime namus ne smilčių pamatais statyti, kreipkime dėmesį į krikščionišką dorą. Tegū ji persunkia visą mūsų gyvenimą, kaip asmeninį, taip visuomeninį, taip politinį!

Taip, mums turi rūpėti, kad bažnyčios neliktu tuščios ir užrakintos, kad iš mokyklų religijos pamokos nebūtų išmestos, kad moterybės sakramentas nebūtų niekinamas, — mums daug kas turi rūpėti.

Kaip visa tai atlikti? Mes turime stiprų, galingą lietuvių katalikų Centra sudaryti. Jis kaip pratinės pajėgas, kaip kapitalas tiems tikslams reikalingus vienyti. Jis jau esamas lietuvių katalikų draugas bei partijos stiprintų. Jis steigti reikiamas naujas.

Pradžią didelio darbo jau padarė: jau sudarytas laikinas „Lietuvių katalikų veikimo Fondas“. Kviečiu tautiečius jo reikala atjausti ir kaip darbą, taip medžiaginiai jį palaikyti. (Vėliau apie L. K. V. Fondą bus pranešta plačiau. Visais Fondo reikalais galima kreiptis šiuo adresu: Boponek, I. Ostojomskaja, d. Mofke, № 2, kum. M. Krupovnyč.)

K. K. Lisdeika.

### Voronežo pedagogams.

Dar paskutiniai nenuspręsta, bet gana griežtai projektuojama mokslo Voronežo vidurinės mokyklose pabaigti kovo 1 d. k. kal., taigi ligi „vakacijų“ turėtume tik 10 dienų.

Reikėtų iš anksto pagalvoti, ką veikime pedagogai, tiesioginį savo darbą taip anksti pabaigę.

1-o. Turimi omenyje žemesniųjų klasių moksleivius. Ar nebūtų galima su-taisyti jiems paskaitų, organizuoti sveiko užsiėmimo? Žinoma nepanašaus į pamokas, nes toks vargu turėtų pasi-sekimo, bet lavinimo ir auklėjimo žvilgs-nių jas atstoja.

2-o. Vidurinių mokyklų mokymo planas ir programos, toki, kokias čia-nai vadovavomės, būtina taisyti, ke-liant lietuvių gimnazijas į aną pusę fronto. Šių mokyklų pedagogai turėtų sunaudoti atspėjama laiką ir šiam rei-kalui.

3-o. Prie progos priminsiu ir pra-dedantųjų ir kitų žemesniųjų mokyklų reikala. Ir šioms mokykloms planas ir programos reikėtų pasvarstyti, nes var-gu kada beturėsime vienoje vietoje tokio tipo mokyklų atstovų, kaip čionai Voroneže turime. Gal šituo klausimu abi mokytojų sąjungos padirbėtų susitarusios.

Begalvojant, besvarstant šitie rei-ka-lai, gal išdėsi ir kitokios. Tuo tarpu bū-ty gera, kad bent šiais trimis reikalais, vidurinių mokyklų vakacijoms prasidė-jus, jau būtume pasirėkę tuojuo imti rūpintis.

Pedagogas.

### Pranešimas.

Pabėgėliams, gyvenantiems Rusų gilumoje, išsidėmėti.

Minsko pabėgėlių Vykdomasai Komitetas praneša tautiečiams, kad susi-lauktyt važiuoti į Minską, kadangi per frontą važiuoti jokiū būdu dar neleid-žina. Pačiam bėdas — duonos visiškai neber, butų, darbo ir taip pat nebe-galima gauti.

Minsko Pabėgėlių Vykdomasai Komitetas.

### Lietuvių Tautos Meno Fondo apyskaita 1917 m. gruodžio mėn.

#### Pajamos:

|                                            |            |
|--------------------------------------------|------------|
| Alselka lapkr. ir gruodžio m.              | 20 r. — k. |
| Glonti auka                                | 24 „ — „   |
| Tablonskienė gruodžio                      | 2 „ — „    |
| Sepetienė lapkr. ir gruodž. ir sausini     | 7 „ 50 „   |
| Linartas lapkr. mėn.                       | 10 „ — „   |
| Charževskis gruodžiui                      | 5 „ — „    |
| Pr. Mašiotas                               | 5 „ — „    |
| Yčas J. su žmona už sausį                  | 30 „ — „   |
| Kun. Jasienskis lapkr., gruodžiui ir saus. | 15 „ — „   |
| Januševičius lapr.                         | 10 „ — „   |
| Dr. Ar. Šliupaitė Jankauskie-nės gruodž.   | 5 „ — „    |
| Čiurlionienė Sof. gruodž. ir sausini       | 5 „ — „    |
| Viso                                       | 138 „ 50 „ |

#### Išlaidos:

|                            |             |
|----------------------------|-------------|
| Varnui grafiniam piešiniui | 100 r. — k. |
| Kasoj liko                 | 38 „ 50 „   |
| Viso labo                  | 138 „ 50 „  |

### Aukos.

#### Lietuvių Vyriausiajai Tarybai:

Voronežo krikščionių demokratų part. nariai Liet. Vyr. Tar. sumetė 63 rup. 82 kap. Aukotojų pavardės atspausdintos „Pranešimuose“.

Pinigus priėmė Kun. Jasienskis.

#### Redakcijos Kolektivas:

Dek. J. Jasienskis,  
Martynas Yčas,  
Konstantinas Šakenis,  
Juozas Vokietaitis.

### Dantų gydytoja

lietuvių JADVGA BANAŠAUSKIENĖ.

PLOMBUOJA DANTIS BE SOPĖS, TRAUKIA, PAMAINO DIRBTINIAIS ir šlaip gerai gydo.

Kainos pigiausios. Ligonyis priimami (mos) kas dieną nuo 12 — 8 val. vakaro.

Лермонтовский просп., № 28, кв. 8.

331-7

Paleistas kareivis JUOZAS JUOZO GARBAUSKIS Utenos parapijos, Nemiečėlių kaimo ieško giminių ir pažįstamų, laikinai apsigyveno:

г. Астана, Кубанской обл., Крымская ул. № 55.

347-1

JUOZAS JANIŪNAS ieško žmonos Paulinos ir tėvų Juozapo ir Onos. Adresas: г. Рязань, Витебск. губ., Литовский Комитет.

360-2

MORTA ŠIMKAITĖ, Kauno gub., Šiaulių apskr., Pakapės par., Naujamiessio kaimo ieško tėvų Antano ir Marcijonos Šimkevičių, brolių gyvenančių Amerikoje Čikagoje ir pažįstamų. Adresas: г. Воронеж, Б. Манежная, № 8. 353-1

JONAS IR PRANAS ŽUKAUSKIU par-grižę iš Anglijos, ieško Onos Žukauskietės iš Krapio kaimo, Labunavos par., Kauno gub.. Adresas: г. Самара, Понская ул. № 96. Литовская швейцария. 344-1

ANTANAS ir LEONAS MATULIONIAI, Ukmergės apskr., Pelėšių kaimo, ieško Kazimiero Jerecko, Adresas: Петроград, Крестовский остров, Александровский пр. № 20 кв. 8. 354-1

JONAS BASEVIČIUS, Suv. gub., Kalvarijos apskr., Raudenio val., Skersabalių kaimo, ieško giminių ir pažįstamų ir Amerikoje gyvenančių dėdžių: Jono ir Motiejus Jankausky. Atsiliepkite adresu: Rusija, st. Pliusa, Petrogr. gub. Andromer Joan Basevič. Amerikos laikr. prašau atspausdinti. 351-1

ANTANAS ČUBERKIS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Gruzdžių val., ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite adresu: Харьков, Франковская ул. № 22, фельдш. Б. Черевскому, перед Л. Чуберкису. 362-4

PETRAS KICEINA Kauno gub., Zarasų apskr., Skapiškio par. ieškau tėvų Juozo Kiceinos, motinos Anastazijos, seserų Marijonos ir Onos, giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti. Adresas: Почт. отд. Илга, Витебской губ., Себежск. уезд, контора 2-го уч. линии Псков-Полоцк. Amerikos laikr. prašau atspausdinti. 352-2

ANTANAS BELIONAS ieško brolio Juozo Beliono ir švogerio Juozo Kulboko, grįžtančių iš Anglijos. Kas žino apie juos, praneškite adresu: г. Тула, Демидовская ул. № 67, Анто ну Беляносу. 369-1

JONAS JAKŠTAS, Kauno gub., Telšių apskr., Tverų parap., ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite adresu: Житковичи, Минск. губ., у. Барановская-го, Яну Якушу. 365-3

POVILAS ZABELAS, Kauno gub., Panevėžio apskr., Joniškėlio par., Katkūnų kaimo, ieško tėvo, motinos, giminių ir pažįstamų. Adresas: г. Москва, Сокольников, Старослободская. № 14. 366-1

STARADUPOKŲ ROZALIJA, Kauno gub., Raseinių apskr., Šidavo par., ieško tėvų ir seserų. Adr.: г. Москва, Марина роша, Шереметовская ул., за линией 4 проезда. № 39, кв. 3. 368-1

PREKYBOS NAMAI  
„S. JACKEVIČIUS, M. STEIGVILA ir B-vė“.  
Makava, Srietėnka. № 26 (lėjimas iš Seliverstovo skėrag.).  
Paštu visiems Gerb. Dvasininkams, perkūpiams ir šlaip manantiems vestie, šiuos dalykus: Raženčius ant vielos (dratos), siūlo, kakavinį: juodų, baltų, geltonų; Kryžellius stacionius, metalinius ir sidabrinus; Medalikėlius šlapie-rus ir šlaip šventųjų, škapierius Karmelito, brostivinius ir kitus; Maldai-nęs lietuviškas ir lenkiškas; brošiūras ir lietuvių dailininkų atvirutes 31 serija.  
KAINOS PRIEMAMOS.  
Katalikams relikviantiems siunčiame dovanai.

Geriausia dabar vieta lietuvių pinigams  
Brolių VAILOKAIČIŲ ir B-vės Dr-ja.  
Petrogrado pusė, Lovažovski prosp. № 22, butas 10. Savi namai. Ieiti iš Baročnaja gav. № 6-a. Tramvajai: № 12 ir gretimi 7, 8. Priimama nuo 6 ligi 8 valan. vakaro.  
Visi pinigai apsaugoti nekilnojamu tur-tu, kurio vertė siekia daugiau kaip milijonas rublių.  
Pasidėjusiems matime mokama 5 rub., pareiklavimui 4 rub. nuo simto.  
Pinigus atsiųgti ir gauti atgal galima paštu. Adresas laikams ir pinigams siųgti:  
Петроград, Лезавешеский пр., № 22. Т-ву БРАТЯ ВАЙЛОКАЙТИСЬ и Н-О.

\*) Ši straipsnelį atsiųskite, išsiaiškinant už mo-ny programos; dėdame, paštomis tam tikros grupės žmonių, ir jo vykinimo atakomybės nei pareigos nesiliname. R. ed.